

ЗНАЧИМІСТЬ СИСТЕМИ «ШЛЯХ» В АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ

Семірненко Юрій Іванович

к.т.н., доцент

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

Анотація: Не дивлячись на те, що хоча транспортна система України наразі перебуває у складній ситуації, їй вдалося забезпечити перевезення необхідних вантажів: у лютому 2022 року, з початком війни, обсяги вантажоперевезень зазнали значних змін на всіх видах транспорту, але завдяки своєму активному розвитку за 2022 рік система «Шлях» увійшла до Топ-5 найактивніших систем державних сервісів і вносить значний вклад в автотранспортні перевезення.

Ключові слова: автомобільний транспорт, перевезення, транспортна система, система «Шлях».

В Україні використовують автомобільний транспорт майже у всіх галузях господарства: за допомогою його здійснюють внутрішні (місцеві, міжміські) та міжнародні перевезення вантажів (промислових і сільськогосподарських, а також вантажів для здійснення будівництва й торгівлі), перевезення пасажирів. Автомобільний транспорт завжди пов'язаний з роботою авіаційного, залізничного, морського та річкового транспорту, він є найбільш поширеним засобом перевезень на невелику віддаль, а також його застосовують і для транспортування вантажів на великі відстані (доставку у короткі терміни, зокрема, швидкопсувних продуктів, вантажів, некомфортбельних для перевезення іншими видами транспорту) [1].

Сучасний стан галузі транспорту не повністю відповідає вимогам ефективної реалізації курсу України на євроінтеграцію [2]. Основними

причинами невідповідності є: транспортна система України є менш конкурентоспроможною через низький рівень розвитку транспортно-логістичних технологій та інфраструктури інтермодальних перевезень, а українська продукція має обмежений вихід на світовий ринок; український інтермодальний та мультимодальний транспорт займає менше 1% транспортного ринку.

Основу транспортної галузі складає автомобільний транспорт – важлива галузь господарства, вагома частина транспортної системи України [3].

Слід зазначити, що хоча транспортна система України наразі перебуває у складній ситуації, їй вдалося забезпечити перевезення необхідних вантажів: у лютому 2022 року з початком війни, обсяги вантажоперевезень зазнали значних змін на всіх видах транспорту, але завдяки своєму активному розвитку за 2022 рік система «Шлях» увійшла до Топ-5 найактивніших систем державних сервісів.

У 2022 році були запроваджені нові цифрові рішення:

1) е-заявка на отримання ліцензії (можливість подати заяву для отримання ліцензії в електронному вигляді за посиланням <https://shlyah.dsbt.gov.ua/>);

2) видача ліцензій онлайн;

3) здійснення перевізником онлайн оплати за видачу ліцензії;

4) е-витяг про видачу ліцензії (перевізник може самостійно сформувати Витяг про прийняття рішення на отримання ліцензії. Для цього необхідно в особистому кабінеті системи «Шлях» перейти в розділ «Перевізник» та натиснути кнопку «Картка організації». Для формування документу необхідно натиснути на кнопку «Витяг». Сформувати документ можна і українською, і англійською мовами. PDF-файл можна завантажити на телефон або роздрукувати. На роздрукованому Витязі розміщено QR-код, відсканувавши який можна ознайомитися з актуальною інформацією стосовно дії ліцензії);

5) е-заявки на конкурс ЄКМТ (можливість подати анкету в електронному форматі на конкурс ЄКМТ в особистому кабінеті системи

«Шлях»);

6) онлайн замовлення дозволів на перевезення вантажів/пасажирів автомобільним транспортом через територію іноземних держав.

7) е-заявки на перетин кордону (можливість подачі ліцензіатами заявки на перетин державного кордону громадян України чоловічої статі віком від 18 до 60 років);

8) перевірка авто в реєстрі перевізників.

Через війну скоротилися можливості морського та залізничного транспорту для покриття необхідних обсягів імпорту та експорту в Україні, що призвело до десятикратного збільшення кількості виданих ліцензій на міжнародні вантажні автомобільні перевезення.

Відсоток форм подачі заявок на отримання ліцензій із застосуванням системи «Шлях» (з 2022 року) та до застосування даної системи (2021 рік) наведені на рис. 1.

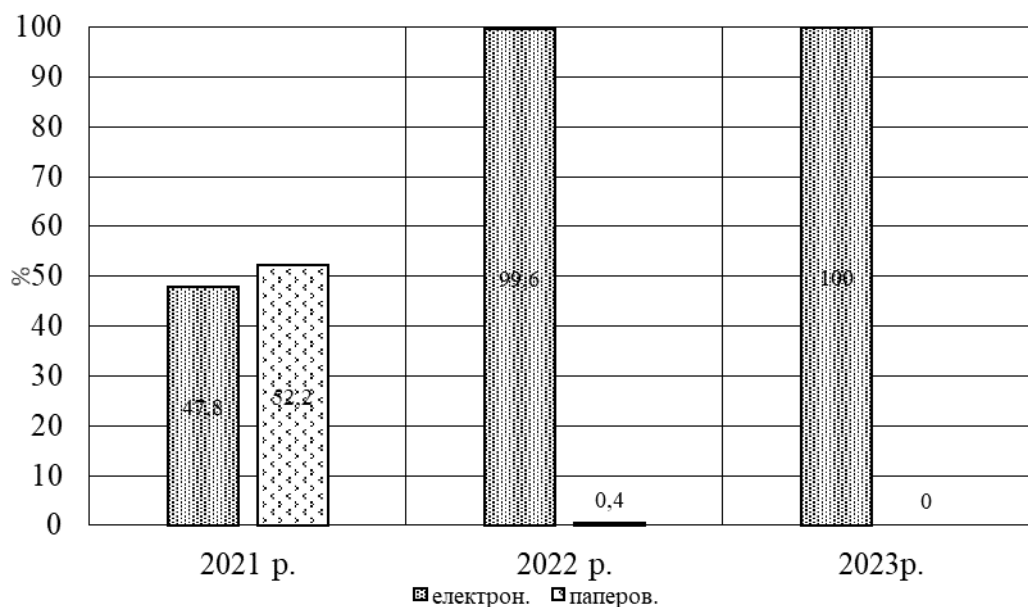

Рис.1. Види подання заявок на отримання ліцензій в системі «Шлях»

Завдяки системі «Шлях» у військовий час (рис. 1) за 2022 рік 99,6 % заяв на отримання ліцензій було подано в електронній формі та лише 0,4 % в паперовій формі, в порівнянні з 2021 роком – 47,8 % в електронній формі та 52,2 % в паперовій формі, а в 2023 році – 100 % заяв на отримання ліцензій

було подано в електронній формі.

Системою «Шлях» із початку військової агресії Росії були вжиті заходи для прискорення процесу отримання ліцензій на право провадження діяльності з автомобільних перевезень.

Термін розгляду заяв на отримання ліцензії на право провадження господарської діяльності наведено на рис. 2.

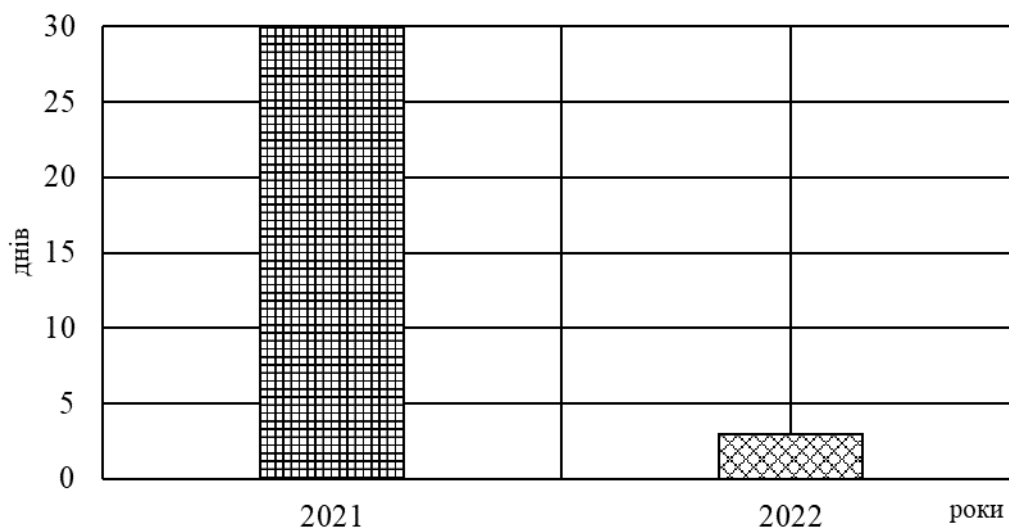

Рис. 2. Термін розгляду заяв на отримання ліцензії на право провадження господарської діяльності

Як видно із рисунка 2, термін розгляду заяв на отримання ліцензії на право перевезень пасажирів та/або вантажів автомобільним транспортом в 2022 році в середньому складав 3 дні, в 2021 році – до 1 місяця.

Після повномасштабного вторгнення, коли була введена заборона на виїзд чоловіків призовного віку за кордон, постало питання щодо людей, які здійснюють перевезення, щоб наша експортна та імпортна діяльність продовжувалась. Проте системи, за якою ці люди б виїжджали за кордон, не було, тому було прийнято рішення, що в системі «Шлях», де перевізники вже працюють (зареєстровані, і в кожного перевізника є свій кабінет), вони реєструватимуть свій виїзд за кордон. Після внесення, дана особа фактично має право на перетин кордону.

За рахунок активної діяльності системи «Шлях» в 2022 році вдалося

побороти паливну кризу, в першу чергу, завдяки можливості водіям ліцензіатів виїжджати за кордон, перевізникам та бізнесу, що закупив велику кількість паливо-цистерн, привезти пальне в Україну.

Разом з цим вже третій рік поспіль через систему «Шлях» можна подати анкету на конкурс ЄКМТ.

Переваги проведення Конкурсу ЄКМТ в автоматизованому режимі:

- термін подачі документів на конкурс ЄКМТ скорочується з 2 місяців до 1 місяця;
- скасовується 2-х етапна процедура подачі документів;
- не потрібно вручну формувати перелік ТЗ та надсилати його листом до Міністерства інфраструктури;
- анкета подається в системі «Шлях» з 1 по 31 жовтня;
- система автоматично сформує перелік ТЗ та інформацію про перевізника;
- прибирається можливість маніпуляції даними: допускаються ТЗ, що вказані у ліцензійній справі і які у 2024 році виїжджали за межі України та мають у системі «Шлях» запис про перетин державного кордону і наявність сертифікату ЄКМТ.

При всіх складнощах воєнного часу, система «Шлях» продовжує розвиватися і робити свій внесок у перемогу.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Зоя Мельник, Марія Гринишин, Андрій Буковський. Міжнародні вантажні автомобільні перевезення. К.: Офіс ефективного регулювання, 2020.

2. Пащенко Ю.Є. Проблеми та перспективи розвитку транспортно-дорожного комплексу у період трансформації економіки України / Ю. Є. Пащенко // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – № 2(57). – С. 94–97.

3. Іванілов О.С., Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Економіка підприємства автомобільного транспорту. - Харків: ХНАДУ, 2017. - с. 7.